

LIETUVOS
TEISMAI

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas

2026 m. birželis PRAKTIKOS APŽVALGA

Teisėkūra

3

Rinkimai

7

Užsieniečių teisinė padėtis

9

Prieglobstis

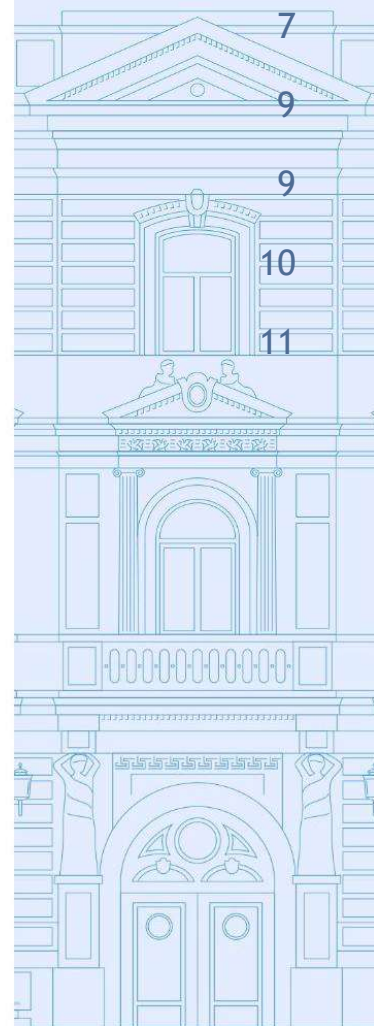
9

Pilietybė

10

Nemokumo administratorių priežiūra

11

Šioje apžvalgoje vartojamos **santrumpos**:

AB	akcinė bendrovė
ESTT	Europos Sąjungos Teisingumo Teismas
LVAT	Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas
MB	mažoji bendrija
MD	Migracijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos
UTPI	Lietuvos Respublikos įstatymas „Dėl užsieniečių teisinės padėties“

Pastaba. Šioje apžvalgoje pateikiamos neoficialios LVAT procesinių sprendimų santraukos, kurios LVAT nesaisto. Šis dokumentas yra skirtas tik informuoti. Oficialius nutarčių bei sprendimų tekstus galite rasti pasinaudoję interaktyviomis nuorodomis. Informacija dėstoma remiantis Teisėjų tarybos 2016 m. rugsėjo 30 d. nutarimu Nr. 13P-102-(7.1.2) patvirtintu Teismų procesinių sprendimų administracinėse bylose kategorijų klasifikatoriumi (nuo 2019 m. vasario 1 d. galiojanti redakcija).

Teisėkūra

Dėl ligų ir medicininių intervencijų klasifikatorių skelbimo Valstybinės ligonių kasos interneto svetainėje teisėtumo

Apžvelgiamoje byloje pagal teismo kreipimąsi tirtas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. kovo 30 d. įsakymo Nr. V-229 „Dėl medicininių intervencijų klasifikacijos naudojimo“ ir 2011 m. vasario 23 d. įsakymo Nr. V-164 „Dėl Tarptautinės statistinės ligų ir sveikatos sutrikimų klasifikacijos dešimtojo pataisyto ir papildyto leidimo „Sisteminis ligų sąrašas“ (Australijos modifikacija, TLK-10-AM) įdiegimo“ bei Valstybinės ligonių kasos prie Sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – VLK) direktoriaus 2016 m. rugsėjo 22 d. įsakymo Nr. 1K-275 „Dėl devintojo leidimo Tarptautinės statistinės ligų ir sveikatos sutrikimų klasifikacijos, medicininių intervencijų klasifikacijos bei Kodavimo standartų ir papildomų Lietuvos kodavimo standartų 2.0 versijos paskelbimo“ ir 2024 m. kovo 22 d. įsakymo Nr. 1K-99 „Dėl Tarptautinės statistinės ligų ir sveikatos sutrikimų klasifikacijos, medicininių intervencijų klasifikacijos, Kodavimo standartų bei papildomų Lietuvos kodavimo standartų pakeitimo ir paskelbimo“ nuostatų teisėtumas.

LVAT nustatė, kad sveikatos apsaugos ministro 2010 m. kovo 30 d. įsakymu Nr. V-229 ir 2011 m. vasario 23 d. įsakymu Nr. V-164 Lietuvos sveikatos priežiūros įstaigoms buvo nustatyta pareiga vadovautis Tarptautinės statistinės ligų ir sveikatos sutrikimų klasifikacijos dešimtojo pataisyto ir papildyto leidimu „Sisteminis ligų sąrašas“ (Australijos modifikacija, TLK-10-AM) (toliau – TLK-10-AM), Australijos medicininių intervencijų klasifikacija (ACHI) „Sisteminis intervencijų sąrašas“ (toliau – Medicininių intervencijų klasifikacija) ir Australijos kodavimo standartais, taikomais TLK-10-AM ir Medicininių intervencijų klasifikacijai (toliau – Kodavimo standartai), tačiau šių dokumentų turinys nebuvo išdėstytas pačiuose įsakymuose ir jie nebuvo pridėti kaip šių įsakymų priedai. Atitinkamai šie dokumentai nebuvo paskelbti kartu su minėtais įsakymais „Valstybės žiniuose“ (bei nėra paskelbti Teisės aktų registre). Minėtais sveikatos apsaugos ministro įsakymais buvo pavesta TLK-10-AM, Medicininių intervencijų klasifikaciją ir Kodavimo standartus paskelbti VLK interneto svetainėje. Vėliau VLK direktoriaus 2016 m. rugsėjo 22 d. įsakymu Nr. 1K-275 ir 2024 m. kovo 22 d. įsakymu Nr. 1K-99 buvo pavesta tam tikram VLK padaliniiui (skyriui) šiuos dokumentus paskelbti VLK interneto svetainėje, o 2024 m. kovo 22 d. įsakymu Nr. 1K-99 – taip pat atlikti jų redakcinius pataisymus prieš skelbiant VLK svetainėje. Šiuose VLK direktoriaus įsakymuose TLK-10-AM, Medicininių intervencijų klasifikacijos bei Kodavimo standartų tekstai nebuvo išdėstyti kaip įsakymų turinys ar jų priedai, todėl kartu su šiais įsakymais Teisės aktų registre taip pat nebuvo paskelbti. Minėti dokumentai skelbiami internete ir viešai prieinami VLK interneto svetainėje, prieiga prie jų nėra apmokestinama.

Pareiškėjui kilo abejonė, ar toks TLK-10-AM, Medicininių intervencijų klasifikacijos ir Kodavimo standartų paskelbimo būdas atitinka teisės aktų reikalavimus, ar vis tik šie dokumentai turėjo būti oficialiai paskelbti Teisės aktų registre kaip norminiai teisės aktai arba jų sudedamosios dalys.

LVAT pažymėjo, jog iš Konstitucijos, Teisėkūros pagrindų įstatymo ir Įstatymų bei kitų teisės aktų skelbimo ir įsigaliojimo tvarkos įstatymo nuostatų matyti, kad oficialaus paskelbimo reikalavimas siejamas ne su bet kokiais viešai prieinamais dokumentais, bet su teisės aktais ir kitais dokumentais, kurių registravimą bei oficialų paskelbimą nustato įstatymas. Taigi vien aplinkybė, kad tam tikras dokumentas nėra paskelbtas Teisės aktų registre (anksčiau – „Valstybės žiniuose“), savaime nesudaro pagrindo konstatuoti teisės aktų, reglamentuojančių oficialų teisės akto paskelbimą, reikalavimų pažeidimą. Tokiai išvadai būtina nustatyti, ar konkretus dokumentas pagal savo pobūdį laikytinas teisės aktu, teisės akto sudedamąja dalimi (priedu) ar kitu dokumentu, kuriam teisės aktai nustato oficialaus paskelbimo reikalavimą.

Nustatyta, kad TLK-10-AM – tai tarptautinis ligų klasifikatorius, kuriame pateiktas sisteminis ligų sąrašas. Šis klasifikatorius naudojamas ligų ir sveikatos sutrikimų kodavimui bei su sveikatos priežiūros paslaugų apskaita ir apmokėjimu susijusiems tikslams. Medicininių intervencijų klasifikacija – tai medicininių procedūrų ir intervencijų klasifikacija, kuri apima medicininių procedūrų, chirurginių intervencijų, diagnostinių tyrimų ir kitų medicininių veiksmų klasifikavimą. Abu šie klasifikatoriai – TLK-10-AM ir Medicininių intervencijų klasifikacija – yra taikomi laikantis Kodavimo standartų, kurie sudaro metodinių nurodymų rinkinį, skirtą užtikrinti nuoseklų, vienodą ir tikslų duomenų kodavimą asmens sveikatos priežiūros įstaigose.

Pažymėta, jog iš Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatyme įtvirtintos klasifikatoriaus sampratos matyti, kad įstatymų leidėjas klasifikatorių apibrėžia ne kaip teisės aktą, o kaip duomenų ar jų grupių sąrašą, skirtą duomenims sisteminti ir tvarkyti informacinių sistemų priemonėmis. Daryta išvada, kad klasifikatorius pagal savo teisinę prigimtį nėra teisės aktas, nustatantis privalomas taikyti bendro pobūdžio elgesio taisykles,

teisės ar pareigos, bet yra susistemintas duomenų sąrašas, skirtas vienodam informacijos klasifikavimui ir kodavimui užtikrinti.

LVAT išplėstinė teisėjų kolegija, įvertinusi TLK-10-AM, Medicininių intervencijų klasifikacijos ir Kodavimo standartų pobūdį, darė išvadą, kad šie dokumentai nelaikytini savarankiškais norminiais teisės aktais ar sveikatos apsaugos ministro bei VLK direktoriaus priimtų norminių administracinių aktų sudedamosiomis dalimis (priedais). Pabrėžta, kad šiuose dokumentuose nėra nustatomos savarankiškos bendro pobūdžio teisės normos, teisės ar pareigos, o jų taikymo privalomumas kyla ne iš pačių dokumentų turinio, bet iš sveikatos apsaugos ministro priimtų norminių administracinių aktų, kuriais asmens sveikatos priežiūros įstaigos įpareigos jais vadovautis.

Pažymėta, kad sveikatos apsaugos ministro 2010 m. kovo 30 d. įsakymas Nr. V-229 ir 2011 m. vasario 23 d. įsakymas Nr. V-164, kuriais asmens sveikatos priežiūros įstaigoms nustatyta pareiga naudoti Medicininių intervencijų klasifikaciją, TLK-10-AM ir Kodavimo standartus, buvo oficialiai paskelbti tuo metu galiojusių teisės aktų nustatyta tvarka „Valstybės žiniuose“. Taigi teisės aktai, sukuriantys pareigą naudoti minėtus klasifikatorius ir standartus, buvo tinkamai ir oficialiai paskelbti, todėl teisės subjektai turėjo galimybę sužinoti apie jiems nustatytus reikalavimus.

Teisės viešumo ir teisinio tikrumo aspektu pažymėta ir tai, kad TLK-10-AM, Medicininių intervencijų klasifikacija bei Kodavimo standartai yra skirti siaurai teisinių santykių sričiai – sveikatos priežiūros paslaugų apskaitai, kodavimui ir apmokėjimui. Šiuos dokumentus iš esmės taiko ne neapibrėžtas visuomenės narių ratas, o profesionalūs sveikatos priežiūros sistemos subjektai, turintys pareigą laikytis jų veiklą reglamentuojančių specialiųjų reikalavimų. Išplėstinės teisėjų kolegijos vertinimu, viešas TLK-10-AM, Medicininių intervencijų klasifikacijos bei Kodavimo standartų paskelbimas VLK interneto svetainėje užtikrina realią galimybę su jais susipažinti ir juos taikyti sveikatos priežiūros sistemos subjektų veikloje.

Įvertinusi tai, kas išdėstyta, LVAT išplėstinė teisėjų kolegija nagrinėtoje byloje nenustatė prašytų ištirti sveikatos apsaugos ministro 2010 m. kovo 30 d. įsakymo Nr. V-229 ir 2011 m. vasario 23 d. įsakymo Nr. V-164 bei VLK direktoriaus 2016 m. rugsėjo 22 d. įsakymo Nr. 1K-275 ir 2024 m. kovo 22 d. įsakymo Nr. 1K-99 nuostatų, kuriomis pavesta TLK-10-AM, Medicininių intervencijų klasifikaciją ir Kodavimo standartus paskelbti VLK interneto svetainėje, prieštaravimo Konstitucijos 7 straipsnio 2 daliai, įstatymų ir kitų teisės aktų skelbimo ir įsigaliojimo tvarkos įstatymo 3 straipsnio 2 daliai, 3¹ straipsnio 1, 2 daliai ir Teisėkūros pagrindų įstatymo 20 straipsnio 1 daliai.

Spręsdamas dėl VLK direktoriaus kompetencijos, LVAT pažymėjo, jog VLK direktoriaus 2016 m. rugsėjo 22 d. įsakymo Nr. 1K-275 1 punktu atitinkamam VLK padaliniui buvo pavesta paskelbti TLK-10-AM, Medicininių intervencijų klasifikaciją ir Kodavimo standartus VLK interneto svetainėje, o 2024 m. kovo 22 d. įsakymo Nr. 1K-99 1 punktu papildomai pavesta prieš paskelbiant atlikti šių dokumentų redakcinius pataisymus.

Nustatyta, kad teisės aktuose Valstybinei ligonių kasai yra pavesta vykdyti TLK-10-AM ir Medicininių intervencijų klasifikacijos tvarkytojos funkcijas, kurios apima ne tik metodinės pagalbos teikimą naudotojams, bet ir pareigą sekti tarptautinių klasifikatorių pakeitimus, juos atnaujinti, adaptuoti atnaujinimų duomenis ir užtikrinti jų naudojimą.

Atsižvelgusi į tai, kas išdėstyta, išplėstinė teisėjų kolegija darė išvadą, kad VLK direktoriaus 2016 m. rugsėjo 22 d. įsakymo Nr. 1K-275 1 punktas ir 2024 m. kovo 22 d. įsakymo Nr. 1K-99 1 punktas buvo priimti įgyvendinant teisės aktuose Valstybinei ligonių kasai, kaip TLK-10-AM ir Medicininių intervencijų klasifikacijos tvarkytojai, pavestas funkcijas, todėl nebuvo pagrindo konstatuoti, kad VLK direktorius veikė *ultra vires* (viršydamas jam suteiktus įgaliojimus) ir pažeidė konstitucinį teisinės valstybės principą.

Išplėstinės teisėjų kolegijos 2026 m. birželio 3 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. eI-7-552/2026

Teismo proceso Nr. 3-66-3-00026-2025-5

Procesinio sprendimo kategorija 4.1

[Prieiga internete](#)

Dėl areštuotų transporto priemonių nuosavybės perleidimo deklaracijų patvirtinimą leidusių nuostatų teisėtumo

Byloje tirtas Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2022 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. 1V-476 išdėstytos redakcijos Motorinės transporto priemonės ir jos priekabos nuosavybės teisės deklaravimo tvarkos aprašo (toliau – Aprašas) 20 punkto nuostatos, kad „Ilgijimo, perleidimo ar sunaikinimo deklaracija laikoma atmesta, kai ji neatitinka bent vienos iš Aprašo 2 priede nurodyto patikrinimo sąlygų“, ir Aprašo 2 priedo lentelės „Deklaracijų

patikrinimai“ dalies teisėtumas ta apimtimi, kiek jos nenumato kaip sąlygos AB „Regitra“ atmesti pateiktą deklaraciją apie transporto priemonės (toliau – TP) nuosavybės teisės perleidimą užsienio subjektui (deklaracijos tipas „D4“), esant galiojančiam ir įregistruotam transporto priemonės savininko viso ilgalaikio turto areštui.

Norminės patikros bylą inicijavo apylinkės teismas, nagrinėjęs ginčą pagal privataus juridinio asmens ieškinį dėl turtinės žalos priteisimo iš solidarių atsakovų, tarp jų – Lietuvos valstybės, atstovaujamos AB „Regitra“, pastarosios civilinę atsakomybę siejant su tuo, kad esant galiojančiam juridinio asmens turto areštui buvo patvirtintos deklaracijos apie jo nuosavybės teise valdomų transporto priemonių perleidimą užsienio subjektų nuosavybėn. Atsižvelgiant į tai, nors nuo 2026 m. balandžio 10 d. įsigaliojo naujos redakcijos Aprašas, pakeičiant jo 2 priede esančios lentelės dalį dėl sprendimo išnagrinėjus „D4“ tipo deklaraciją, kai TP savininko vardu yra įregistruotas turto areštas, ir joje įtvirtinant, kad tokiu atveju deklaracija turi būti atmesta, LVAT išplėstinė teisėjų kolegija pažymėjo, kad sprendimas dėl nebegaliojančios redakcijos teisės akto nuostatų teisėtumo yra aktualus prašymą pateikusiam ir individualų ginčą nagrinėjančiam teismui, todėl nurodyta aplinkybė šiuo atveju vertinta kaip nesudaranti pagrindo nutraukti norminę administracinę bylą (ar jos dalį).

Įvertinusi nagrinėtu atveju aktualų teisinį reguliavimą, išplėstinė teisėjų kolegija atkreipė dėmesį, kad transporto priemonių įgijimo ir perleidimo deklaravimas apima ne tik atitinkamų duomenų (deklaracijų) pateikimą, bet ir jų nagrinėjimą bei tvirtinimą, o pagal Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo (toliau – SEAKĮ) 27³ straipsnį vėliau šių deklaracijų atitinkami duomenys yra skelbiami viešai. Deklaracijų nagrinėjimo metu yra numatyti privalomi atlikti patikrinimai, įskaitant Turto arešto aktų registre įregistruotus duomenis tiek apie konkrečią TP, dėl kurios teikiama deklaracija, tiek apie tokios TP savininką, todėl AB „Regitra“ nepagrįstai teigia, kad transporto priemonių įgijimo ir perleidimo deklaravimo paskirtis yra tik išviešinti duomenis apie jau įvykusį transporto priemonių perleidimą / įgijimą. Tačiau iš Aprašo 2 priedo lentelės, aiškinamos kartu su Aprašo 20 punktu, matyti, kad aplinkybė, jog TP savininko vardu Turto arešto aktų registre įregistruotas viso ilgalaikio turto, apimančio ir transporto priemonės, areštas, neturėjo jokios reikšmės AB „Regitra“ priimant sprendimą patvirtinti arba atmesti „D4“ tipo deklaraciją dėl tokios TP (atitinkamoje lentelės grafoje buvo įrašytas brūkšny).

Byloje AB „Regitra“ akcentavo, kad Aprašas priimtas įgyvendinant SEAKĮ nuostatas dėl duomenų apie nuosavybės teisės į motorinės transporto priemonės ir (ar) priekabos įgijimą arba perleidimą deklaravimo bei tam tikrų duomenų viešo skelbimo, o ne su turto arešto taikymu susijusias įstatymų nuostatas, tačiau išplėstinė teisėjų kolegija pažymėjo, kad tai niekaip neatleidžia nuo pareigos teisės aktų leidėjui (šiuo atveju – Vidaus reikalų ministerijai) užtikrinti, jog poįstatyminiame akte nustatytas teisinis reguliavimas atitiktų ir kituose aukštesnės galios teisės aktuose įtvirtintas nuostatas. Be to, pačiame Apraše yra įtvirtinta, jog transporto priemonės nuosavybės teisės įgijimas ir perleidimas deklaruojamas bei deklaravimo duomenys tvarkomi, be kita ko, vadovaujantis kitais su transporto nuosavybės teisių tvarkymu susijusiais teisės aktais (Aprašo 2 p.), taigi, įskaitant ir Turto arešto aktų registro įstatymą (toliau – TAARĮ).

LVAT išplėstinė teisėjų kolegija pažymėjo, kad turto arešto aktų įregistravimo teisinės pasekmės ir Turto arešto aktų registro duomenų teisinį statusą reglamentuoja TAARĮ 4 straipsnis (bylai aktuali 2011 m. gruodžio 22 d. įstatymo Nr. XI-1846 redakcija), kurio 1 dalyje, be kita ko, įtvirtinta, jog tretiesiems asmenims teisinės pasekmės dėl turto arešto atsiranda nuo turto arešto akto įregistravimo Turto arešto aktų registre. Visi turto arešto duomenys, įrašyti į Turto arešto aktų registrą, laikomi teisingais ir išsamiais, kol jie nenuginčyti įstatymų nustatyta tvarka (TAARĮ 4 str. 2 d.). Turto arešto aktų registro duomenys yra vieši ir laikoma, kad turto arešto akto duomenys yra žinomi, jeigu jis įregistruotas Turto arešto aktų registre (TAARĮ 5 str. 1 ir 2 d.).

Byloje taip pat buvo aktuali teismo nutarties dėl nemokumo bylos iškėlimo priėmimą reglamentuojančio Juridinių asmenų nemokumo įstatymo (toliau – JANĮ) 25 straipsnio 6 dalis, kurioje įstatymų leidėjas įtvirtino privalomą juridinio asmens ilgalaikio turto, prie trumpalaikio turto priskiriamo nekilnojamojo turto ar turtinių teisių areštą teismui nutartimi iškeliant tokiam asmeniui bankroto bylą. LVAT išplėstinė teisėjų kolegija pabrėžė, kad įstatymas nedraudžia tokioje nutartyje nurodyti, jog areštuojamas visas minėtas juridinio asmens turtas, išsamiai jo neišvardijant, o teismo nutartis, kurioje pagal JANĮ 25 straipsnio 6 dalį paskirtas juridinio asmens turto areštas, yra turto arešto aktas TAARĮ prasme (TAARĮ 2 str. 4 d., 6 str. 1 d.). Tretiesiems asmenims teisinės pasekmės dėl pagal JANĮ 25 straipsnio 6 dalį paskirto turto arešto atsiranda nuo tokio turto arešto akto įregistravimo Turto arešto aktų registre, ir nuo pastarojo momento laikoma, kad turto arešto akto duomenys yra žinomi (TAARĮ 4 str. 1 d., 5 str. 2 d.). Tačiau byloje kvestionuota Aprašo 2 priedo lentelės dalis, aiškinama kartu su Aprašo 20 punktu, leido AB „Regitra“ priimti ir patvirtinti juridinio asmens transporto priemonės perleidimo užsienio subjektui deklaraciją (tipas „D4“) nepaisant pagal JANĮ 25 straipsnio 6 dalį teismo nutartimi paskirto tokio juridinio asmens turto, apimančio ir transporto priemonės, arešto, tokiu būdu iš esmės nepaisant

aukštesnės galios teisės akte – TAARĮ 4 straipsnio 1 dalyje – įtvirtintų šios transporto priemonės savininko atžvilgiu paskirto turto arešto įregistravimo Turto arešto aktų registre teisinių pasekmių.

Tai įvertinusi, išplėstinė teisėjų kolegija konstatavo, kad vidaus reikalų ministro 2022 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. 1V-476 išdėstytos redakcijos Aprašo 2 priedo lentelės dalis, aiškinama kartu su Aprašo 20 punktu, ta apimtimi, kiek pagal ją buvo leidžiama AB „Regitra“ priimti ir patvirtinti juridinio asmens transporto priemonės perleidimo užsienio subjektui deklaraciją (tipas „D4“) nepaisant pagal JANĮ 25 straipsnio 6 dalį teismo nutartimi paskirto ir Turto arešto aktų registre įregistruoto šio juridinio asmens turto arešto, apimančio ir transporto priemonės, prieštaravo TAARĮ 4 straipsnio 1 daliai.

Išplėstinės teisėjų kolegijos 2026 m. birželio 3 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. ei-9-1047/2026

Teismo proceso Nr. 3-66-3-00008-2026-6

Procesinio sprendimo kategorija 4.1

[Prieiga internete](#)

Dėl specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių pavėžėjimo organizavimo tvarkos teisėtumo

Apžvelgiamoje byloje tirtas Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2023 m. vasario 8 d. sprendimo Nr. 1-1782 1 punktu patvirtinto Specialiuosius poreikius turinčių mokinių, besimokančių Vilniaus miesto savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose, pavėžėjimo organizavimo ir važiavimo išlaidų kompensavimo tvarkos aprašo (toliau – Aprašas) nuostatų teisėtumas.

Pirmosios instancijos teismas nenustatė Aprašo 5 punkto nuostatos ir 6 punkto prieštaravimo Švietimo įstatymo 36 straipsnio 2 daliai bei teisėtumo principui.

LVAT teisėjų kolegija pažymėjo, jog Švietimo įstatymo 36 straipsnio 2 dalyje įtvirtinta, kad mokinių, kurie turi specialiųjų ugdymosi poreikių (toliau – SUP) ir nepajėgia patys atvykti į mokyklą mokytis pagal priešmokyklinio ugdymo ar bendrojo ugdymo programas (negali savarankiškai vaikščioti, dėl didelių sutrikimų yra nesaugūs gatvėje), vežimą į mokyklą ir atgal organizuoja valstybinės ir savivaldybės mokyklos savininko teisės ir pareigas įgyvendinanti institucija (dalyvių susirinkimas), kitų mokyklų – savininkas (dalyvių susirinkimas) savo nustatyta tvarka ir atvejais.

Daryta išvada, kad Švietimo įstatymo 36 straipsnio 2 dalyje įtvirtintas tam tikrų mokinių vežimo į mokyklą ir atgal reglamentavimas nekonkretina vežimo atvejų ir organizavimo procedūros, t. y. sudaro teises prielaidas vežimą organizuojantiems subjektams detalizuoti vežimo į mokyklą ir atgal atvejus bei organizavimo procedūrinius techninius aspektus, jei tuo esmingai nesusiaurinama ir neiškreipiama tokio vežimo užtikrinimo garantavimo įstatymu prasmė ir paskirtis, be kita ko, visų SUP turinčių mokinių lygiateisiškumo aspektu.

LVAT teisėjų kolegija nurodė, kad Aprašo, kuris nustato, be kita ko, Vilniaus miesto savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose besimokančių SUP turinčių mokinių tinkamo ir saugaus pavėžėjimo į savivaldybės mokymo įstaigą ir atgal organizavimo tvarką (Aprašo 1 p.), 5 punkto nuostata „kurių deklaruota gyvenamoji vieta (vaiko ir vieno iš tėvų) yra Savivaldybės teritorijoje“ įtvirtinta tokia reglamentavime: pavėžėjimo paslauga Savivaldybėje yra teikiama SUP mokiniams, kurių deklaruota gyvenamoji vieta (vaiko ir vieno iš tėvų) yra Savivaldybės teritorijoje, nuo mokslo metų pradžios iki ugdymo proceso pabaigos pagal Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymu mokslo metams patvirtintus bendruosius ugdymo planus. Pavėžėjimo paslauga gali būti teikiama ir mokinių atostogų metu, jei Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu mokinių atostogų metu SUP mokiniams organizuojamos stovyklos ar užimtumas ir numatoma teikti pavėžėjimo paslaugą (Aprašo 5 p.). Aprašo 6 punkte nustatyta, kad savivaldybės mokymo įstaiga, tik patenkinusi Vilniaus miesto gyventojų prašymus ir planuodama į laisvas vietas priimti SUP mokinių iš kitų savivaldybių, privalo iš SUP mokinio tėvų gauti jų deklaruotos gyvenamosios vietos savivaldybės rašytinį patvirtinimą, kad ji užtikrins SUP mokinio pavėžėjimą arba apmokės SUP mokinio pavėžėjimo iš deklaruotos gyvenamosios vietos į mokyklą ir atgal išlaidas.

LVAT teisėjų kolegija vertino, kad šiuo atveju susidariusioje situacijoje, kai Švietimo įstatyme nėra nustatytas vežtinų mokinių diferencijavimas pagal jų gyvenamosios vietos deklaravimo kriterijų, prioritetas ir net absoliuti pirmenybė neabejotinai tenka ne savivaldybės veiklos savarankiškumui, įtvirtinant tokį kriterijų savo diskreciniu pasirinkimu, bet visų SUP turinčių mokinių lygiateisiškumui ir jų teisių apsaugai. Todėl Švietimo įstatyme vienareikšmiškai nenumatytas ir nesuponuojamas SUP turinčių mokinių diferencijavimas ginčo aspektu negali būti nustatytas savivaldybės išleistame žemesnės galios teisės akte.

Pažymėta, kad iš Švietimo įstatymo 36 straipsnio 2 dalies blanketinės nuostatos „savo nustatyta tvarka ir atvejais“ kylanti atsakovo kompetencija ir administracinė diskrecija apima galimybę sukonkretinti SUP turinčių mokinių vežimo į mokyklą ir atgal tvarką bei atvejus, tačiau neapima galimybės išleisti lokalinį norminį teisės aktą, kuriame procedūrinio pobūdžio „vežimo tvarka“ ir materialiojo pobūdžio „vežimo atvejai“ neužtikrintų visų SUP turinčių mokinių lygiateisiškumo ir jų teisių bei interesų vienodos apsaugos prioritetiškumo, kuris įžvelgtinas įstatymų leidėjo siekyje užtikrinti visų SUP turinčių mokinių vežimą į mokyklą ir atgal.

Pirmosios instancijos teismo sprendimas panaikintas ir priimtas naujas sprendimas, kuriuo pripažinta, kad Aprašo 5 punkto nuostata „kurių deklaruota gyvenamoji vieta (vaiko ir vieno iš tėvų) yra Savivaldybės teritorijoje“ ir 6 punktas prieštarauja Švietimo įstatymo 36 straipsnio 2 daliai, teisėtumo principui.

2026 m. birželio 10 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. eA-811-1188/2026

Teismo proceso Nr. 3-61-3-09424-2023-9

Procesinio sprendimo kategorija 4.2

Rinkimai

Dėl politinei partijai skirtų valstybės biudžeto asignavimų panaudojimo ir jo kontrolės

Byloje nagrinėtas ginčas dėl Vyriausiosios rinkimų komisijos (toliau – VRK) sprendimo dalių, kuriomis konstatuoti politinės partijos „Nemuno aušra“ (toliau – Partija) padaryti įstatymų pažeidimai, susiję su Partijai skirtų valstybės biudžeto asignavimų panaudojimu, taip pat Partijos pirmininkas bei valdybos narė buvo įpareigoti grąžinti lėšas į partijos valstybės biudžeto asignavimų sąskaitą.

Pagal bylos aplinkybes Partija 2024 metais sudarė automobilių nuomos sutartis su Partijos pirmininku ir jos valdybos nare, 2025 m. kovo 17 d. pateikė VRK 2024 metų finansinių ataskaitų rinkinį, o vėliau Partijai buvo pervesta skirta valstybės biudžeto asignavimų suma. Ginčytas VRK sprendimas buvo priimtas atlikus tyrimą dėl šių Partijos sudarytų automobilių nuomos sutarčių su Partijos pirmininku bei valdybos nare ir valstybės biudžeto asignavimų panaudojimo. VRK nustatė, jog sudariusi sutartis ir pervedusi Partijos pirmininkui 26 776,45 Eur ir Partijos valdybos narei 15 349,11 Eur Partija nepagrindė automobilių nuomos sutarčių kainos ir realaus automobilių naudojimo partijos veikloje, o 2024 metų finansinių ataskaitų rinkinyje nenurodžiusi šių išlaidų, Partija pateikė žinomai klaidingus duomenis.

Visų pirma LVAT pažymėjo, jog Finansinės apskaitos įstatymo nuostatose nustatyti bendrieji ūkinių operacijų pagrindimo ir registravimo reikalavimai yra reikšmingi VRK atliekant kontrolę ir sprendžiant dėl politinių partijų apskaitos dokumentų atitikties, be kita ko, valstybės biudžeto asignavimų naudojimo aspektu. Atsižvelgiant į tai, jog šie reikalavimai susiję su viešųjų finansų panaudojimu, vertinant Partijos finansavimo iš asignavimų panaudojimą taikomas padidintas finansavimo skaidrumo standartas, dėl ko kilusios abejonės turi būti šalinamos Partijos pateikiamais patikimais apskaitos dokumentais, atitinkančiais Finansinės apskaitos įstatymo reikalavimus.

Įvertinęs Partijos byloje pateiktus dokumentus LVAT konstatavo, jog Partijos duomenys (valdybos posėdžio protokolo išrašas, automobilių nuomos sutartys, priėmimo–perdavimo aktai ir mokėjimų pavedimai) buvo susiję su sutarčių sudarymo ir atsiskaitymo už jas aplinkybėmis, tačiau ne su faktiniu paslaugų pagal minėtas sutartis suteikimu ir šių sutarčių vykdymu, jų apimtimi, laikotarpiu ir ryšiu su Partijos veikla. LVAT vertinimu, tai neatitiko Finansinės apskaitos įstatymo reikalavimų, kadangi iš Partijos pateiktų duomenų nebuvo aiškus ir pagrįstas ūkinių operacijų turinys. Be to, LVAT taip pat sutiko su VRK, jog Partija tinkamai nepagrindė automobilių nuomos kainos, sutartyse kainos nekonkretizavus bei neišskaidžius, aiškiai nenurodant, kas įskaičiuojama į nurodytą mėnesinį nuomos mokestį. Toks be pagrindimo nustatytas automobilių nuomos kainos skaičiavimas, kuriuo remiantis buvo atliktos ūkinės operacijos ir išmokėtos viešosios lėšos, pripažintas neatitinkančiu finansinės apskaitos reikalavimų, taikytinų politinių partijų veikloje naudojant valstybės biudžeto asignavimus.

LVAT kartu pritarė VRK pozicijai, jog nepagrindusi automobilių nuomos kainos, jų naudojimo Partijos veiklai ir nuomos išlaidų apskaitos dokumentais pagal Finansinės apskaitos įstatymą, Partija pažeidė Politinių organizacijų įstatymo nuostatas panaudodama Partijos valstybės biudžeto asignavimus ne pagal paskirtį ir Partijos lėšas pervesdama Partijos nariams. Įvertinęs aktualų teisinį reguliavimą LVAT pažymėjo, kad jame expressis verbis (aiškiais žodžiais, tiesiogiai) įtvirtinta politinių partijų pareiga pagrįsti valstybės biudžeto asignavimų panaudojimą, dėl to gavusi valstybės biudžeto asignavimus ir teigusi, jog naudojo juos Partijos

reikmėms, būtent Partija turėjo pareigą bei įrodinėjimo našta aiškiai ir nedviprasmiškai nepriklausomo audito metu ir VRK, kaip kompetentingai kontrolės institucijai, pagrįsti atitinkamų asignavimų panaudojimo sąsajumą su deklaruotais asignavimų panaudojimo tikslais. Išnagrinėjus ginčo faktines aplinkybes konstatuota, jog jos kėlė abejones dėl aiškaus ir vienareikšmiško išnuomotų automobilių naudojimo vien Partijos tikslams, o Partija byloje neįrodė priešingai. Nepagrindus valstybės biudžeto asignavimų panaudojimo tinkamais apskaitos dokumentais ir panaudojus valstybės biudžeto asignavimus ne pagal deklaruotą panaudojimo paskirtį, toks lėšų pervedimas Partijos pirmininkui ir valdybos narei, LVAT vertinimu, negalėjo būti pripažįstamas teisėtu, atsižvelgiant į teisiniame reguliavime įtvirtintą draudimą lėšas skirstyti politinių organizacijų nariams.

Byloje taip pat buvo nustatytas pagrindas konstatuoti, jog Partija šiurkščiai pažeidė Politinių organizacijų įstatymo nuostatas. LVAT konstatavo, jog Partija 2024 metų finansinių ataskaitų rinkinyje pateikė žinomai klaidingus duomenis. Nors Partija teigė, jog buvo padaryta apskaitos klaida, LVAT pažymėjo, jog šiame rinkinyje nebuvo nurodytos valstybės biudžeto asignavimų išlaidos, t. y. Partijos 49 559,48 Eur veiklos sąnaudos ir įsipareigojimai, tačiau šios sutartys buvo vykdomos, o tokios reikšmingos valstybės biudžeto asignavimų dalies neįtraukimas į finansinės apskaitos rinkinį sudarė LVAT pagrindą daryti išvadą, jog apie atitinkamų teikiamų duomenų klaidingumą turėjo būti žinoma.

Be to, LVAT sprendime pažymėta, jog pripažįstant, kad panaudojus valstybės biudžeto asignavimus ne pagal paskirtį buvo padarytas šiurkštus minėto įstatymo pažeidimas, kiekvienu konkrečiu atveju turi būti vertinamas visas pažeidimo kontekstas ir reikšmingos faktinės aplinkybės, be kita ko, pažeidimo pobūdis, mastas, trukmė ir poveikis finansavimo skaidrumui. Bylos aplinkybių kontekste LVAT nurodė, kad ginčo pažeidimų esmė sudaro tai, jog politinė partija pervedė jai skirtų valstybės biudžeto asignavimų dalį šios partijos vadovybei be konkretaus finansinės apskaitos pagrindo. LVAT vertinimu, tai iš esmės iškreipia politinėms partijoms iš viešųjų lėšų skirtą finansavimo naudojimo skaidrumą ir tvarką, pagal kurią valstybės biudžeto asignavimai turi būti naudojami tik pagal įstatyme nustatytą paskirtį, pagrindžiant tai tinkamais apskaitos dokumentais. Be to, suma, pervesta Partijos nariams, buvo pripažinta reikšminga lyginant su bendra Partijai skirta valstybės biudžeto asignavimų suma, kadangi kartu su VMI atliktais pavedimais ji sudarė daugiau nei penktadalį (20,49 proc.) visų asignavimų. Taip pat pažeidimai nebuvo vienkartiniai ir nuo sutarčių sudarymo iki 2024 metų finansinių ataskaitų rinkinio pateikimo Partija ydingai tvarkė su ginčo automobilių nuoma susijusią dokumentaciją, nepagrįsdama lėšų panaudojimo pagal paskirtį Partijos reikmėms ir išviešindama informaciją apie sandorius kompetentingai institucijai tik po papildomų procedūrų.

LVAT pripažino VRK nustatytus pažeidimus dėl esmės įrodytais, o atitinkamas ginčyto sprendimo dalis – pagrįstomis ir teisėtomis. Vis dėlto LVAT panaikino VRK sprendimo dalį, kuria Partijos pirmininkas bei valdybos narė buvo įpareigoti grąžinti lėšas į Partijos valstybės biudžeto asignavimų sąskaitą. Šiuo klausimu buvo konstatuota, jog sprendime nebuvo nurodytas tokio įpareigojimo teisinis pagrindas, o išanalizavus VRK įgaliojimus reglamentuojantį teisinį reguliavimą padaryta išvada, kad VRK kompetencija neapima įgaliojimų įpareigoti fizinius asmenis, kurių veiksmų teisėtumas nebuvo vertinamas administraciniame akte, atlikti veiksmus bei garantuoti atkuriamąjį poveikį dėl padarytų pažeidimų. Dėl to kitose sprendimo dalyse atliktas politinės partijos teisės akty pažeidimų konstatavimas savaime nelemia išvestinės VRK kompetencijos įpareigoti fizinius asmenis, įskaitant šios partijos narius, pervesti lėšas į politinės partijos valstybės biudžeto asignavimų sąskaitą.

Politinės partijos „Nemuno aušra“ skundas tenkintas iš dalies, o Partijos pirmininko ir valdybos narės skundai tenkinti – panaikinta VRK sprendimo dalis, kuria Partijos pirmininkas bei valdybos narė buvo įpareigoti grąžinti lėšas į Partijos valstybės biudžeto asignavimų sąskaitą, tačiau likusi politinės partijos „Nemuno aušra“ skundo dalis atmesta.

Išplėstinės teisėjų kolegijos 2026 m. birželio 16 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. eR-11-821/2026

Teismo proceso Nr. 3-66-3-00026-2026-6

Procesinio sprendimo kategorija 5.6

[Prieiga internete](#)

Dėl Vyriausios rinkimų komisijos pareigos su referendumo agitacija susijusius kreipimusis nagrinėti kolegialiai

Byloje nagrinėtas ginčas, kilęs dėl Vyriausiosios rinkimų komisijos (toliau – VRK) pirmininkės pasirašyto rašto, kuriuo atsakyta į Piliečių referendumo iniciatyvinės grupės prašymą suteikti papildomų Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos laidų, skirtų privalomojo referendumo agitacijai.

Vadovaudamasis bylai aktualiomis Referendumo konstitucinio įstatymo ir Rinkimų kodekso nuostatomis, LVAT konstatavo, jog Piliečių referendumo iniciatyvinės grupės vardu pateiktas prašymas yra susijęs su referendumo agitacija, todėl priskirtinas VRK kompetencijai pagal Referendumo konstitucinį įstatymą, dėl kurio turėjo būti priimtas kolegialus VRK sprendimas. Tai reiškia, kad ginčo raštas priimtas nekompetentingo subjekto.

LVAT panaikino ginčytą VRK raštą.

2026 m. birželio 10 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. eR-18-442/2026

Teisminio proceso Nr. 3-66-3-00039-2026-0

Procesinio sprendimo kategorija 5.5

Užsieniečių teisinė padėtis

Dėl aplinkybės, ar užsienietis ne trumpiau kaip 3 metus nepertraukiamai visą darbo laiką dirbo pagal darbo sutartį, vertinimo

Byloje nagrinėtas ginčas, kilęs dėl MD sprendimo, kuriuo pareiškėjai atsisakyta išduoti leidimą laikinai gyventi Lietuvoje šeimos susijungimo pagrindu, pagrįstumo ir teisėtumo.

Pirmosios instancijos teismas tenkino pareiškėjos skundą – panaikino ginčytą sprendimą, konstatavęs, kad pareiškėjos sutuoktiniui išduotas leidimas laikinai gyventi Lietuvoje yra galiojantis, nėra panaikintas, jo darbo sutartis nenutraukta, todėl nėra pagrindo spręsti, kad nedraudžiamaisiais laikotarpiais pareiškėjos sutuoktinis nedirbo.

LVAT pažymėjo, jog pagal UTPĮ 43 straipsnio 6 dalį užsienietis, kurio šeimos nariai atvyksta šeimos susijungimo tikslu, turi būti pragyvenęs Lietuvos Respublikoje pastaruosius 2 metus, turėti ne mažiau kaip vienus metus galiojantį leidimą laikinai gyventi ir turėti pagrįstas perspektyvas įgyti teisę nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2005 m. spalio 12 d. įsakymu Nr. 1V-329 patvirtinto Leidimų laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje užsieniečiams išdavimo tvarkos aprašo 36.3 papunkčiu, dokumentai, patvirtinantys, kad užsienietis turi pagrįstas perspektyvas įgyti teisę nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje, yra dokumentai, patvirtinantys, kad užsienietis ne trumpiau kaip 3 metus nepertraukiamai visą darbo laiką dirbo pagal darbo sutartį ne daugiau kaip pas du darbdavius.

Byloje nustatyta, kad pareiškėjos sutuoktinis nuo 2024 m. gegužės 1 d. iki 2025 m. gruodžio 14 d., iš viso 202 dienas iš 593 dienų, faktiškai nedirbo ir negavo darbo užmokesčio. Šiomis aplinkybėmis byloje pritarta atsakovo argumentams, kad ne formalus darbo sutarties egzistavimas, o tikrieji darbo santykiai, kai atliekamas darbas, sulytas darbo sutartimi, už kurį mokamas darbo užmokestis, lemia asmens atitiktį nustatytam reikalavimui ne trumpiau kaip 3 metus nepertraukiamai visą darbo laiką dirbti pagal darbo sutartį. Todėl pareiškėjos sutuoktinis pagrįstai atsakovo nepripažintas atitinkančiu paminėtus reikalavimus. Vien aplinkybė, jog pareiškėjos sutuoktiniui nėra pradėta procedūra dėl leidimo laikinai gyventi panaikinimo, nepatvirtina, kad pareiškėjos sutuoktinis turi pagrįstas perspektyvas įgyti teisę nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje. Ginčo teisinėje situacijoje esminę reikšmę turi faktų kvalifikavimas pagal šiam ginčui aktualų teisinį reguliavimą, o ne tai, ar pareiškėjos sutuoktiniui yra pradėta procedūra dėl leidimo laikinai gyventi panaikinimo.

LVAT tenkino atsakovo MD apeliacinį skundą – panaikino pirmosios instancijos teismo sprendimą ir priėmė naują sprendimą, kuriuo atmetė pareiškėjos skundą.

2026 m. birželio 3 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. eA-2120-415/2026

Teisminio proceso Nr. 3-61-3-00305-2026-1

Procesinio sprendimo kategorija 8.3.1

Prieglobstis

Dėl pareigos nagrinėti prieglobsčio prašymą iš esmės, pasibaigus Dublino reglamente nustatytam perdavimo terminui

Byloje nagrinėtas ginčas, kilęs dėl MD sprendimo, kuriuo nuspręsta perduoti pareiškėją Nyderlandų Karalystei, pagrįstumo ir teisėtumo.

Pirmosios instancijos teismas atmetė pareiškėjo skundą, konstatavęs, jog valstybė, atsakinga už pareiškėjo prieglobsčio prašymo nagrinėjimą, yra Nyderlandų Karalystė, taip pat byloje nenustatyta pagrindų taikyti Dublino reglamente¹ įtvirtintą diskrecinę išlygą.

Byloje nustatyta, kad pareiškėjas 2025 m. birželio 2 d. pateikė prašymą suteikti prieglobstį. MD 2025 m. rugpjūčio 8 d. priėmė sprendimą perduoti pareiškėją Nyderlandų Karalystei. Šis MD sprendimas panaikintas LVAT 2025 m. lapkričio 19 d. sprendimu administracinėje byloje Nr. eA-2712-442/2025. MD 2026 m. sausio 9 d. priėmė aptariamoje byloje ginčytą sprendimą, kuriuo pareiškėją nuspręsta perduoti Nyderlandų Karalystei.

Vadovaudamasis ginčiui aktualiomis Dublino reglamento ir UTPĮ nuostatomis bei su jų taikymu susijusia ESTT jurisprudencija, LVAT konstatavo, kad Dublino reglamento 29 straipsnio 1 ir 2 dalyse² apibrėžtas šešių mėnesių terminas šiuo atveju pasibaigė (2025 m. rugpjūčio 7 d. Nyderlandų Karalystė pripažino savo atsakomybę ir sutiko priimti pareiškėją, MD 2025 m. rugpjūčio 8 d. sprendimo vykdymas nebuvo sustabdytas, 2026 m. sausio 9 d. sprendimo vykdymas sustabdytas LVAT 2026 m. kovo 4 d. nutartimi). Pirmosios instancijos teismas nesivadovavo Dublino reglamento 29 straipsnio 2 dalimi bei ESTT išaiškinimais. Per šešis mėnesius neįvykus pareiškėjo perdavimui, pagal Dublino reglamento 29 straipsnio 2 dalies nuostatas, atsakomybė už pareiškėją turėtų pereiti Lietuvos Respublikai. Dėl nurodytų priežasčių ginčytas MD sprendimas panaikintas.

Byloje taip pat pabrėžta, kad LVAT panaikino jau antrą MD sprendimą perduoti pareiškėją Nyderlandų Karalystei. Atsižvelgdama į tai, kad būtina užtikrinti greito tarptautinės apsaugos prašymų nagrinėjimo tikslo įgyvendinimą, o atsakovas procesiniuose dokumentuose nenurodė argumentų, dėl kurių pareiškėjo išvestinis reikalavimas negali būti tenkinamas, teisėjų kolegija tenkino išvestinį pareiškėjo skundo reikalavimą – įpareigojo MD nagrinėti pareiškėjo prašymą suteikti prieglobstį Lietuvos Respublikoje iš esmės.

LVAT tenkino pareiškėjo apeliacinį skundą – panaikino pirmosios instancijos teismo sprendimą ir priėmė naują sprendimą, kuriuo panaikino ginčytą MD sprendimą ir įpareigojo MD pareiškėjo prašymą suteikti prieglobstį Lietuvos Respublikoje nagrinėti iš esmės.

2026 m. birželio 10 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. eA-2199-1047/2026

Teisminio proceso Nr. 3-61-3-00180-2026-2

Procesinio sprendimo kategorija 9.1

Pilietybė

Dėl Ukrainos pilietybės atsisakymo procedūros trukmės atitikties protingumo kriterijams

Byloje nagrinėtas ginčas, kilęs dėl MD sprendimo, kuriuo nuspręsta, kad pareiškėjas negali prisiekti Lietuvos Respublikai, nepateikęs įrodymų apie Ukrainos pilietybės atsisakymą, pagrįstumo ir teisėtumo.

Pirmosios instancijos teismas atmetė pareiškėjo skundą, konstatavęs, jog Ukrainos teisėje yra nustatyta Ukrainos pilietybės atsisakymo procedūra, kuri atitinka protingumo kriterijus.

Byloje nustatyta, kad pareiškėjui Lietuvos Respublikos pilietybė suteikta 2024 m. lapkričio 15 d. įsigaliojusiu Lietuvos Respublikos Prezidento dekretu. Vadovaujantis Pilietybės įstatymo 23 straipsnio 4 dalies 2 punktu, pareiškėjas turi prisiekti Lietuvos Respublikai iki 2026 m. lapkričio 15 d. Pareiškėjo prašymas prisiekti Lietuvos Respublikai priimtas 2025 m. gegužės 7 d., kartu su prašymu pareiškėjas pateikė notaro patvirtintą pareiškimą, kad pareiškėjas atsisako Ukrainos pilietybės. Pareiškėjas taip pat pateikė Ukrainos ambasados pažymą, kad jis 2025 m. balandžio 15 d. pateikė prašymą dėl Ukrainos pilietybės atsisakymo.

¹ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 604/2013, kuriuo išdėstomi valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio arba asmens be pilietybės vienoje iš valstybių narių pateikto tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijai ir mechanizmai.

² 1. Prašytojas arba kitas 18 straipsnio 1 dalies c arba d punkte nurodytas asmuo iš prašančiosios valstybės narės atsakingai valstybei narei perduodamas pagal prašančiosios valstybės narės nacionalinę teisę, atitinkamoms valstybėms narėms pasikonsultavus, kiek praktiškai įmanoma greičiau, bet ne vėliau kaip per šešis mėnesius nuo kitos valstybės narės prašymo atitinkamą asmenį perimti savo žinion arba atsiimti gavimo arba nuo galutinio sprendimo dėl skundo ar peržiūrėjimo priėmimo, jei sprendimo vykdymas buvo sustabdytas pagal 27 straipsnio 3 dalį. <...>

2. Tais atvejais, kai perdavimas per šešis mėnesius neįvyksta, atsakinga valstybė narė atleidžiama nuo pareigų atitinkamą asmenį perimti savo žinion arba atsiimti, o atsakomybė pereina prašančiajai valstybei narei. Šis terminas gali būti pratęstas ne ilgiau kaip iki vienerių metų, jei perdavimas negalėjo įvykti dėl atitinkamo asmens įkalinimo, arba ne ilgiau kaip iki aštuoniolikos mėnesių, jei atitinkamas asmuo slapstosi.

Įvertinęs Ukrainos teisinį reguliavimą, LVAT pažymėjo, kad Ukrainos teisėje yra nustatyta Ukrainos pilietybės atsisakymo procedūra, taip pat nustatytas prašymo atsisakyti Ukrainos pilietybės svarstymo terminas – iki vienu metų. Pareiškėjo prašymas leisti prisiekti Lietuvos Respublikai buvo priimtas 2025 m. gegužės 7 d., o prašymas dėl Ukrainos pilietybės atsisakymo Ukrainos ambasadai pateiktas 2025 m. balandžio 15 d., t. y. likus beveik pusantro metų iki termino, per kurį pareiškėjas turi prisiekti Lietuvos Respublikai, pabaigos (2026 m. lapkričio 15 d.). Ukrainos teisėje nustatytas pilietybės atsisakymo procedūros terminas neviršija pareiškėjui nustatyto termino, per kurį jis turi prisiekti Lietuvos Respublikai, todėl ginčo sprendimo priėmimo metu atsakovas neturėjo pagrindo konstatuoti, jog Ukrainos teisėje nustatyta Ukrainos pilietybės atsisakymo procedūra neatitinka protingumo kriterijų ir dėl to pareiškėjui neturėtų būti taikomas reikalavimas pateikti įrodymus apie kitos valstybės pilietybės netekimą. Šiomis aplinkybėmis byloje taip pat pabrėžta, jog aplinkybė, kad nuo 2022 m. vasario 24 d. Ukrainos Prezidentas nepriiminėja sprendimų dėl pilietybės atsisakymo, savaime nepatvirtina, kad pareiškėjo prašymas dėl Ukrainos pilietybės atsisakymo nebus išnagrinėtas per nustatytą terminą.

LVAT atmetė pareiškėjo apeliacinį skundą.

2026 m. birželio 10 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1400-789/2026

Teismo proceso Nr. 3-61-3-04614-2025-7

Procesinio sprendimo kategorija 10.1

Nemokumo administratorių priežiūra

Dėl bankroto proceso administravimo veiksmų atlikimo, kai nemokumo administratorius išbrauktas iš Nemokumo administratorių sąrašo, tačiau bankroto bylas nagrinėjantys teismai dar nėra priėmę procesinių sprendimų atstatyti šį nemokumo administratorių

Apžvelgiamoje byloje pareiškėjas – nemokumo administratoriaus – prašė panaikinti Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnybos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Tarnyba) įsakymą, kuriuo jam paskirta poveikio priemonė – įspėjimas.

Pirmosios instancijos teismas atmetė pareiškėjo skundą, konstatavęs, kad pareiškėjas pažeidė Juridinių asmenų nemokumo įstatymo (toliau – JANĮ) 3 straipsnio 5 punktą ir 128 straipsnio 5 dalį, kadangi, išbraukus MB „Sėkmė“ iš Nemokumo administratorių sąrašo, jis atliko bankroto proceso administravimo veiksmus teisės administruoti nemokumo procesus netekusios MB „Sėkmė“ vardu.

Byloje, be kita ko, nustatyta, kad Tarnybos direktorius 2023 m. kovo 20 d. įsakymu skyrė MB „Sėkmė“ JANĮ 136 straipsnio 3 dalies 3 punkte numatytą poveikio priemonę – teisės administruoti nemokumo procesus panaikinimą; MB „Sėkmė“ buvo išbraukta iš Nemokumo administratorių sąrašo 2023 m. kovo 21 d.; pareiškėjas informavo administruojamų juridinių asmenų bankroto bylas nagrinėjančius teismus apie MB „Sėkmė“ licencijos panaikinimą ir prašė laikinai neskirti kitų nemokumo administratorių, kadangi teismui yra pateiktas prašymas dėl reikalavimo užtikrinimo priemonių taikymo; pareiškėjas, būdamas MB „Sėkmė“ darbuotoju, jos vardu vykdė tam tikrus bankroto proceso administravimo veiksmus įmonių bankroto bylose, kai MB „Sėkmė“ jau buvo išbraukta iš Nemokumo administratorių sąrašo iki atitinkamų įmonių bankroto bylas nagrinėjantys teismai atstatydino MB „Sėkmė“ iš šių įmonių administratoriaus pareigų (atitinkamai 2023 m. spalio 19 d. ir 2023 m. lapkričio 8 d.).

LVAT teisėjų kolegija, įvertinusi nurodytas aplinkybes ginčui aktualaus teisinio reguliavimo kontekste, pažymėjo, kad šiuo atveju susiklostė tokia situacija, kai pareiškėjas jau nebegalėjo atlikti bankroto proceso administravimo veiksmų MB „Sėkmė“ vardu, tačiau įmonių bankroto bylas nagrinėjantys teismai dar nebuvo priėmę procesinių sprendimų atstatyti MB „Sėkmė“ ir teikė tokiame nemokumo administratoriui raštus, prašydami pateikti informaciją apie įmonių bankroto eigą. Teisėjų kolegija sutiko su pirmosios instancijos teismo išvada, kad šiuo atveju pareiškėjas turėjo teisę pateikti teismams jų prašomą informaciją apie jau atliktus veiksmus įmonių bankroto procesuose, todėl tokie pareiškėjo veiksmai nevertintini kaip pažeidžiantys JANĮ 3 straipsnio 5 punktą ir 128 straipsnio 5 dalį. Taigi, šių pareiškėjo veiksmų, teikiant informaciją teismams, vertinimas kaip JANĮ 3 straipsnio 5 punkto ir 128 straipsnio 5 dalies pažeidimas šalintinas iš Tarnybos išvados, kaip sudėtinės byloje ginčyto įsakymo dalies, motyvų.

Tačiau pareiškėjas be teismų prašomos informacijos apie įmonių bankroto eigą pateikimo taip pat atliko veiksmus ne pagal teismų prašymus, o savo iniciatyva, nors neturėjo teisės atlikti šiuos veiksmus išbrauktos iš

Nemokumo administratorių sąrašo MB „Sėkmė“ vardu, t. y. 2023 m. liepos 7 d. pateikė teismui prašymą dėl vienos iš įmonių likvidavimo termino pratęsimo, 2023 m. rugsėjo 4 d. pateikė teismui prašymą dėl baudos skyrimo buvusiam kitos įmonės vadovui už teismo įpareigojimų nevykdymą, o 2023 m. rugsėjo 14 d. pateikė teismui prašymą dėl pastarosios įmonės kreditorių reikalavimų patikslinimo, 2023 m. rugsėjo 1 d. pateikė teismui prašymą dėl baudos skyrimo buvusiam trečiosios įmonės vadovui už teismo įpareigojimų nevykdymą, o 2023 m. rugsėjo 25 d. pateikė teismui prašymą dėl šios įmonės pripažinimo bankrutavusia ir likviduojama dėl bankroto. LVAT vertinimu, tokie pareiškėjo veiksmai patvirtina, kad jis, neturėdamas teisės veikti teisės administruoti nemokumo procesus netekusios MB „Sėkmė“ vardu, atliko bankroto proceso administravimo veiksmus įmonių bankroto bylose.

LVAT nesutiko su pareiškėjo apeliacinio skundo argumentais, kad nemokumo administratoriaus išbraukimas iš Nemokumo administratorių sąrašo savaime nelaikytinas nemokumo administratoriaus atstatydinimu iš konkrečios bankroto bylos. Šiuo aspektu akcentuota, kad JANJ 128 straipsnio 5 dalyje aiškiai įtvirtinta, jog asmenys netenka teisės administruoti nemokumo procesus nuo asmens išbraukimo iš Nemokumo administratorių sąrašo dienos. Nei šioje normoje, nei kitose JANJ ar kitų teisės aktų nuostatose nėra įtvirtinta jokių išimčių tuo atveju, kai teismas nepriima procesinio sprendimo atstatydingi nemokumo byloje paskirtą nemokumo administratorių, kai jis netenka teisės administruoti nemokumo procesus. Todėl atmesti pareiškėjo apeliacinio skundo argumentai, kad kol teismai nepriėmė nutarčių dėl nemokumo administratoriaus MB „Sėkmė“ atstatydinimo, tol nemokumo administratoriaus MB „Sėkmė“ atliekamas įmonių nemokumo administravimas nebuvo pasibaigęs JANJ 128 straipsnio 5 dalies pagrindais.

Teisėjų kolegija pažymėjo, kad atsakovas, skirdamas pareiškėjui poveikio priemonę, atsižvelgė į tai, jog jis neatliko esminių veiksmų bankroto procesuose, tačiau ši aplinkybė nepaneigia, kad pareiškėjas pažeidė JANJ 3 straipsnio 5 punkto ir 128 straipsnio 5 dalies nuostatas. Atsakovas, skirdamas pareiškėjui poveikio priemonę, taip pat atsižvelgė į tai, kad įmonių bankroto bylas nagrinėjantys teismai ilgą laiką neatstatydino nemokumo administratoriaus iš įmonių nemokumo administratoriaus pareigų. Įvertinusi šias aplinkybes, LVAT teisėjų kolegija padarė išvadą, kad pareiškėjo veiksmai (be kita ko, atsižvelgiant į jo veiksmų, teikiant teismams informaciją pagal jų prašymus, eliminavimą iš JANJ 3 straipsnio 5 punkto ir 128 straipsnio 5 dalies pažeidimo sudėties) nesudaro pagrindo abejoti Tarnybos įsakymu pareiškėjui paskirtos poveikio priemonės – įspėjimo – proporcingumu.

Pareiškėjo apeliacinis skundas atmestas, o pirmosios instancijos teismo sprendimas paliktas nepakeistas.

2026 m. birželio 16 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-362-789/2026

Teismo proceso Nr. 3-61-3-01639-2024-0

Procesinio sprendimo kategorija 41